

Abonnement pour un an  
300 piastres  
Edition spéciale 500 ptrs.

Adresse:  
"IDJTIHAD," Constantinople

Téléph. St. 865  
XXII ème ANNÉE  
1926,15 Novembre No216

اجتہاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبوثمان : سنہ لثی [ ۲۴ نسخہ ]  
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون  
۳ ، اعلا کاغدلینسی ۵ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :  
جغال اوغلندہ « اجتہاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵  
یکرمی ایکینجی سنہ

نومرو ۲۱۶-۱۵ تشرین ثانی ۹۲۶



اوزاق قلمش ایدی . بو کون دها ای آ کلاشیلمشدر .  
 بر بیوک آمریکا غزته سندن آشاغی به نقل ایتدیکمن  
 فقره اجنبی افکار عمومیه سنک بو بابه کی نقطه نظری  
 پک واضح اوله رق کوستر مکده در :

« یوزده ۱۲ رسمک علاوه سی آلمانیدن اشیا وامته آلان  
 بتون ملتر اوزرینه حمایه اصولنه موافق بر تعرفه بی تشمیل  
 ایشدر . بو رسم بورایه چیقاریلان بتون آلمان اخراجات  
 امتعه سی ایچون آمریقالی مسهلکدن آلمان بر رسمدر . فقط  
 رسمک حاصلاتی ، آلمانیا طرفندن تحصیل ایدلکی زمان ،  
 متفقلرک خزینه سنه کیریور ، بزم مالیه من طرفندن وضع ایدلش  
 بر رسم کی حکومت متحده خزینه سنه کیریور . بو رسمک  
 نتیجه سی فیائی آر تیرمق و اخراجی آزالتقدر . »

\*  
\*\*

یوقاریده کی تبیینات ، نه قدر ناخوش اولورسه  
 اولسون ، تأمله شایاندر . بو تبیینات جمعیت اقوامه ،  
 بو جمعیتک جلسله لرخی اشغال ایدن حرب عاینده کی مهم  
 بیانات انسانیتپورانه دن چوق قوتلی دلائل احضار ایدر  
 ماحیته در .

تدقیق ایتدیکمن انعکاسات انکار ایدله میه جک  
 درجه ده واضح اوله رق کوستریور ، که ملتر ارده سنده  
 کیتدجه آرتان مربوطیت و تابعیتدن طولانی بر ملت  
 مغلوب اولدیغی زمان بونک غالبه ویره جکی تضمیناتی تأدییه  
 بشقه ملتر مجبور اولورلر .

جهانک تکامل اقتصادی ایه حادث اولان بو  
 ضرورت وقیله بستیون مجهول ایدی . اوزمانلر بیوک  
 ملتر فتوحاتلریله زنکین اولورلردی . روما زماننده  
 مغلوبلردن آلمان پاره لر بودجه نک مهم بر قسمی تشکیل  
 ایدردی .

(فهرده رو) به نظراً ایکسچی یون محاربه سندن صکره  
 قارطاجه رومالیره ۵۵ میلیون فرانق تأدییه ایتدی ، که  
 او زمان ایچون پک بیوک بر پاره در . پرسه یه غلبه ایدن  
 پول امیلک مغلوبدن ۵۷ میلیون آلدیغی (پلین) یازیور .  
 ذاتاً مغلوبلر بتون مال و ملکلرندن محروم ایدیلرلردی .  
 مارچه للوس سیرا کوزه بی ضبط ایتدیکی زمان بو بیوک  
 شهرک احتوا ایتدیکی ذقیمت اشیانک جمله سنی ضبط ایتدی .  
 بو پک اسکی درر قبانله چوق زمان اولمامشدر ؛

فقط الی الابدقیانمشدر . ملتر یا آلمانیا کی هکمونیا  
 استحصال ایچون ، یاخود تورکلر کی کندی یوردلری  
 محافظه ایچون دها حرب ایده جکبر ایه ده بوندن صکره  
 مغلوبک ضررینه زنکین اوله میه جقلدر .

اگر جمعیت اقوام کندی سراینک جبهه سنی تزین  
 ایچون بر کتبه آرایورسه اوکا شوققره بی توصیه ایده رم :  
 « یکی حربلرک جمله سی مغلوب ایچون اولدیغی قدر غالب  
 ایچون ده باعث اضمحلالدر . » اگر بو کتبه پک قیصه  
 کوریلیورسه شو سوزلرک علاوه سیله اکمال ایدله بیلیر :  
 « بوندن صکره ملترلر دن برینک تثبیت ایتدیکی حربک  
 مصرفی بتون اقوامه عائد اوله جقدر . بناء علیه اقوامک  
 یکی حربلره مانع اولمق ایچون بر برلریله برلشملری  
 طوغریدن ، طوغری به کندی منفعتلری اقتضاسنددر . »  
 انسانلره بر برلرینی سوملری لزومنی تکرار ایتک ،  
 ملترجه اصلاً تطبیق ایدیله من ، بر نصحتدر . « کندی  
 منفعتک ایچون بر برلریکزه یاریم ایدیکز . » دستوری  
 اگر فکرلری تبدیل ایتدکن صکره قبلره اینرسه ،  
 جهانی دکیشدره بیلیر .

سبحه علی رشار وغالب عطا

### صحه نهالیتلری :

(ودرا سرزین) و (هانری رولان) تروپنک  
 وزودیه تماشا حیاتم پک استفاده لی و شایان دقت بر  
 حادثیه شاهد اولدی . بو هیئت اینجه و موفق اثرلر  
 آراسنده وقیله صحنه مزه نقل ایدلش اولان (رقیه -  
 لاریوال) ، (بر ثانیه - لاتانتاسیون) ی و ارطغرل  
 محسن تروپی طرفندن اوینامش اولان (لاسونات -  
 آقروپچر - بر ماجرا) یی تمثیل ایتدی . بو تمثیلار  
 تماشا صنعتمک درجه سی و قیمتی حقده پک فائده لی  
 اولیور . غربدن آلدیغمز بو صنعتی اصل و فراغتکار  
 بر صنعت دویغوسیه چالیشیلدیغی تقدیرده عین قابلیت  
 و قدرتله بنسبه جکمز محققدر .

ملی صحنه : اسکی دارالبدایعدن مدور پیه سلر  
 آراسنده (غائب آرانپور) اسمنده تمیز ، رقت و حس  
 طاشیان بر قومدی تمثیل ایتدی . نوعی داخلنده کیلرک اک  
 کوزلرندن اولان بو اویننده شادی ، هزادوراشدرضا بکلرله



عشقك لسانی

« پارچه »

۲

ماه بك

- ای قراکات زندانه ، طوغان جنت کونشی ،  
بنلکه جان قویارق کین شفقت آتشی .  
سن تا کرینک یاراچی الیمی سک ، سن کیمسک ؟  
یشیل جنت باغلرینک کایمی سک . سن کیمسک ؟  
یانار طاغلی عشقهلمی اویله یانار طوتوسور ؟  
آشان کونش آياغکه یوز سورمکه کلزی ؟  
کوزلکه طاپانلر ، سنی تا کری بیلوزی ؟  
کوزلرنده عصرلرک ، اسکیمه مش ومغرور ،

کوزلرلی سحرلین فسانلر اوقویور ؟  
سن کلینجه یچون هر برمسک وعبر قوقویور ؟  
آیاغکک باصدیقی بر بیک بر کاک بشیکی ؟  
کوسکون کبی صوصیورسک ، سنی کیم اینجتمشکه ؟  
آی یوزنده پربلدیان نوری کوردم ، طانیدم :  
یوجا طاغلر تپهسندن یدی کوکه قاریشان ،  
آزغین دکزلر اوستندن بر روزکار کبی آشان ،  
اوغراغندن کیجه ، بولوت ، شمشک ، یانغین ، ییلدیرم ،  
بیک صایغیله بوپون کسوب بر اوپهرک چکیلن ،  
طوپراق طوتوب آتون یایان ، یوردسزلری اوقشایان  
اوکسزلره ال اوزاتان ، یرده کوکده یاشایان ،  
اولیانک ، اولولرک یوزلرینه آدمدن ،  
میراث قالمش ، اوچتندن چیقما ، یوجا ایشیقندن .  
تا کری سنی قارا کانی باقابه می کوندردی ؟  
آفی صاچه ، کالردن تاج طاقابه می کوندردی ؟  
هارکی قومه نور ایندیردک ؟ سنی اولویارادان  
ایلك حوانک ، زلیخانک ، سالومه نك ، مرینک  
ماغداله نك قانلریله ؟ مرادینه ایرمه دن ،  
عشق باغندن بر یاسمین ، بر غنچه کل ویرمه دن  
کیدنلرک بالیغندن می یاراتدی ؟ باق دمین  
آغلار کی صوصیوردک ؛ صاچلرک کیجه سی ،  
کوزلرک ییلدیزلری ، یوزبک هیران طاشیردی ؛  
شمدی باشقه بر قادینک ، ظالم قلیبر اولکی سی  
ملکک اولدی . هیرانکی دردلری طاشیردی ؟  
یوقسه ظلمکی نصیم ، ای هم قول ، هم یارادان !  
خرابه ملک ایچون نصل ایندک تختکدن ؟  
.....

غزل

صانایک که روزکاره اویشز ، کام آلمشز ؛  
بز محبت کوکارنده یوکسه لن نام آلمشز ؛  
باطلک صهبای اغفالیه بیوش اولایز :  
بز حقیقت باده سندن نشئه نام آلمشز ؛  
ساقی فانی لندن ایچمه یز آب حیات  
ساقی باقی فندن جام کافام آلمشز .  
اهل دل بزمنده نقل جان اولان اشعاردن  
جان بی آرام ایچون الهام آرام آلمشز .  
صورتا حکمت لیل محنتک بی دردی یز  
آه کیم معناده بیک آزار ایام آلمشز .

علی مکت

شهر خانم صنعت قدر تلرینک یکی ربو کلومنی آچوب صاحب دیلر .  
دارالبدايع : ( کین یاراسی ) ، ( خوجه نك اشکی )  
( متحکم ) ی اوینادی . متحکم کندیسنه آد اولان  
حالت روحیه یی تماشا کرلرک تحسین ، رقت و هیجانی  
سور و کله یه رک تحلیل ایدن بر اثر در و ناقلی خالد فخری  
بکک اک کوزل و موفق بر اثر نقلی در . بو اثر ، تطبیقی  
صحنه وضعی اعتباریله یالکیز دارالبدايع دکل صحنه  
عالمزک اک قصورسز و مکمل بر حادثه سی در . اسماعیل  
غالب ، م کال بکلرله شاذیه خانم بو اثرله برابر کندیلرندن  
بحق بحث ایتدیره بیلرلر . بو کوزهل اثر دن صکره  
صحنه یه چیقاریلان خوجه نك اشکی یک خفیف هیج بر تحلیل  
و تنقیده متحمل اولیان فقط شن و چشیدلی بروودویلدر .  
ساهر اوپره تی : اسکیلری تکرار لادی . و داد  
عرفی بکک بسته کارلغنی تأیید ایدن ( بالو قاقاقلری )  
ایله ( لاماسقوت ) ی تمثیل ایتدی . بالو قاقاقلرینک  
بسته سی ، وقعه نك نوعی و ترتیندن چوق کوزلدر .  
بالو پرده سنی بر آزدها ایشله مک ایستر . لاماسقوت  
عمومیت اعتباریله ای اوینادی . شرف بک هر ایکی  
اویونده ده کرک ماکیژ کرک تمثیل اعتباریله چوق مترقی  
ایدی . نوارت خانم سس و حرکت اعتباریله اوپره نك  
یکانه رکنی اولدیغنی کوستردی . ساهر بک ده پیه سار  
تنوع ایتدیکه قاراقته ریستیک بر انکشاف کوزوکیور .